

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Chmelíka, Ph.D., a soudců JUDr. Martiny Vršanské a Mgr. Pavla Hradeckého ve věci žalobce **DHL Express (Czech Republic) s.r.o.**, IČ 25683446, Ostrava, Nádražní 2967/93, zast. JUDr. Taťanou Kopkovou, advokátkou se sídlem Praha 4, ul. 5. května 1109/63, **proti žalovanému EMAGRA s.r.o.**, IČ 28900952, Pardubice, Jiřího z Poděbrad 2593, o zaplacení **192.655,46 Kč**, k odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Pardubicích ze dne 3.června 2016, č.j. 5C 2/2016-68, **t a k t o :**

- I. **Rozsudek okresního soudu se ve výročí I a II p o t v r z u j e.**
- II. **Rozsudek okresního soudu se ve výroku III m ě n í tak, že žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 70.227.70 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta žalobce.**
- III. **Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady odvolacího řízení 23.334,85 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta žalobce.**

O d ů v o d n ě n í :

Okresní soud shora označeným rozsudkem uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci částky 96.074 Kč, 43.711,50 Kč a 52.869,96 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení z uvedených částek, dále roční zákonný úrok z prodlení z částek 291.074 Kč, 241.074 Kč, 191.074 Kč, 166.074 Kč a 116.074 Kč, vše do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok I), dále částku 3.600 Kč jako náklad spojený s uplatněním pohledávky (výrok II) a konečně povinnost nahradit žalobci k rukám advokátky žalobce náklady řízení 69.743,70 Kč (výrok III).

V odůvodnění rozsudku okresní soud uvedl, že žalobce se domáhal po žalovaném zaplacení částky v celkové výši 192.655,43 Kč z titulu uzavřené smlouvy o přepravě zboží z Číny do Svitav, kterou na základě objednávky žalovaného realizoval. Za první přepravu žalobce vyúčtoval žalovanému částku 291.074 Kč a tato částka byla uhrazena pouze částečně, nezaplaceno zůstalo 96.074 Kč. Za druhou přepravu žalobce vyúčtoval žalovanému částku 43.711,50 Kč a za třetí přepravu částku 52.869,96 Kč. Ani jedna z částek nebyla přes výzvy žalobce žalovaným zaplacená. Žalovaný potvrdil, že uvedená přeprava byla žalobcem realizována a že v žalobě uvedené částky žalobci dosud neuhradil. Vznosl však kompenzační námitku ve výši žalované částky a poukázal na skutečnost, že žalobce způsobil žalovanému škodu a ušlý zisk tím, že nerealizoval jinou, žalovaným objednanou přepravu zboží z Číny do České republiky. Žalobce kompenzační námitku žalovaného považoval za nedůvodnou. Připustil, že žalovaný objednal u žalobce další přepravu zboží z Číny, ta však nemohla být realizována proto, že si žalovaný nezajistil u čínského dodavatele licenci k vývozu přepravovaného zboží do Evropské unie. Přeprava tudíž nebyla realizována z důvodů stojících na straně žalovaného a žalobce tak nemůže odpovídat za případnou škodu na straně žalovaného. Žalobce dále poukázal na skutečnost, že žalovaný ho o tvrzené „způsobené škodě“ informoval až poté, co v souzené věci obdržel od soudu žalobu a platební rozkaz. Teprve poté požádal žalobce o úhradu částky 277.000 Kč, o níž uvedl, že ji tvoří škoda a ušlý zisk, avšak výši škody a ušlého zisku nijak neupřesnil, nedoložil, neodůvodnil a ke svému tvrzení nepředložil žádné důkazy. Žalovaným tvrzená pohledávka není proto způsobitelná k započtení.

Okresní soud ve věci nařídil celkem tři jednání, k nimž žalovaného řádně předvolal, avšak žalovaný se na žádné z jednání nedostavil. Vždy těsně před jednáním se omluvil, ovšem ani v jednom případě nedoložil skutečnosti, které měly být důvodem pro omluvu z jednání a současně pro jeho odročení, přičemž k jednání dne 3.6.2016 se podle okresního soudu žalovaný omluvil opožděně. Okresní soud proto věc projednal postupem podle ust. § 101 odst. 3 o.s.ř. a z důkazů provedených v průběhu řízení, když tato skutečnost ostatně nebyla mezi účastníky řízení spornou, uzavřel, že žalovaný písemně objednal u žalobce ve třech případech přepravu zboží z Číny do Svitav. Žalobce přepravy provedl a vyúčtoval za ně přepravné, které ovšem žalovaný uhradil pouze částečně a dosud žalobci dluží částku v celkové výši 192.655,46 Kč. Okresní soud proto s odkazem na ust. § 2555 a následujících zákona č. 89/2012 Sb. (občanský zákoník) žalobě vyhověl a uložil žalovanému povinnost dlužnou částku včetně požadovaného zákonného úroku z prodlení zaplatit. K námitce započtení vznesené žalovaným okresní soud uvedl, že vznesenou námitku shledal nedůvodnou, resp. neprokázanou, neboť žalovaný, na kterém leželo důkazní břemeno, předně neprokázal, že to byl žalobce, kdo zavinil, že nemohlo dojít k realizaci dovozu zboží z Číny

a současně žalovaný škodu a ušlý zisk ani blížeji nespecifikoval. Žalovaným předložený daňový doklad nemůže podle okresního soudu jako důkaz o výši způsobené škody a ušlého zisku obstát. Ve věci úspěšnému žalobci pak okresní soud přiznal právo na náhradu nákladů řízení vůči neúspěšnému žalovanému.

Proti rozsudku podal včas odvolání žalovaný. Okresnímu soudu předně vytýkal nesprávný procesní postup ve věci, neboť okresní soud na žádost žalovaného jednání neodročil, a to přesto, že žalovaný soud o vážných důvodech, pro něž se jednání účastnit nemohl, v předstihu informoval. Okresní soud dále nevzal v potaz žalovaným uplatněnou kompenzační námitku, přestože žalovaný ve své korespondenci jednoznačně prokázal oprávněnost svých nároků, které vznikly neuskutečněním objednané dopravy ze dne 27.8.2015 pro francouzského klienta žalovaného. Žalovaný proto navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil okresnímu soudu k dalšímu řízení.

Žalobce ve svém vyjádření k odvolání žalovaného uvedl, že jej považuje za zcela nedůvodné, neboť žalovaný žádné ze svých tvrzení neprokázal a nevyužil ani jedno z nařízených jednání k tomu, aby se k soudu dostavil, konkretizoval své námitky a případně předložil či označil důkazy k jejich prokázání. Žalobce se proto zcela ztotožnil se skutkovými i právními závěry rozsudku okresního soudu, navrhl jeho potvrzení a zdůraznil, že omluvy žalovaného před soudem prvního stupně vykazují znaky obstrukcí stejně jako protahování odvolacího řízení podáním blanketního odvolání, zaplacení soudního poplatku až na výzvu soudu apod. Žalobce proto navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Odvolací soud nařídil za účelem projednání odvolání žalovaného odvolací jednání na den 1.2.2017 a následně na žádost zástupkyně žalobce z důvodu dlouhodobě plánované dovolené jednání odročil na 8.2.2017. Na žádost zmocněnce žalovaného bylo toto jednání odročeno na den 1.3.2017 a posléze opět na žádost zmocněnce žalovaného na den 12.4.2017, přičemž zástupce žalovaného byl odvolacím soudem upozorněn na skutečnost, že odvolací jednání je nařízeno ve značném časovém předstihu a odvolací soud již nebude dále akceptovat žádosti o odročení jednání a je na obecném zmocněnci žalovaného, aby si uzpůsobil své osobní či pracovní povinnosti tak, aby byl schopen jednání před odvolacím soudem se účastnit, případně využil možnosti právního zastoupení. Dne 12.4.2017 v 7:33 hod. bylo do datové schránky krajského soudu doručeno podání žalovaného s žádostí o odročení jednání odůvodněnou tím, že zmocněnec žalovaného měl v pondělí autonehodu a přestože se vše jevílo být v pořádku, trpí v současné době takovými bolestmi v oblasti bederní páteře, že není schopen sedět v jakémkoliv dopravním prostředku po dobu dopravy ze Svitav do Pardubic. Pro případ, že tyto důvody nebudou pro krajský soud dostatečné a žádosti o odročení jednání nebude vyhověno, zmocněnec žalovaného uvedl, že souhlasí s jednáním v nepřítomnosti žalovaného.

Protože odvolací soud shledal nikterak nedoloženou omluvu zmocněnce žalovaného a s ní spojenou žádost o odročení jednání za nedůvodnou, žádosti o odročení jednání nevyhověl, věc projednal postupem podle ust. § 101 odst. 3 a § 211 o.s.ř., přezkoumal napadený rozsudek i řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a o.s.ř.), a dospěl k závěru, že odvolání nelze považovat za důvodné.

Odvolací soud považuje nejprve za vhodné, vyjádřit se k procesní stránce věci,

zejména tedy k námitce žalovaného o tom, že okresní soud jednání, na němž posléze vyhlásil rozsudek ke včasné žádosti žalovaného neodročil i k důvodům, které odvolací soud vedly k nevyhovění žádosti o odročení odvolacího jednání dne 12.4.2017.

Z obsahu spisu plyne, že žalovaný se ani jednoho z jednání před okresním soudem neúčastnil. Z prvního jednání se zmocněnec žalovaného omluvil, svoji žádost o odročení jednání ovšem nijak nedoložil, což platí i o posledním jednání před okresním soudem dne 3.6.2016, k němuž bylo předvolání doručeno zmocněnci žalovaného dne 20.5.2016. Jednání dne 19.5.2016 se žalovaný bez omluvy neúčastnil, ani nežádal o jeho odročení, jednání proběhlo bez účasti žalovaného. Žalovanému však lze přisvědčit v tom, že žádost o odročení jednání dne 3.6.2016 byla okresnímu soudu doručena včas, podle otisku podacího razítka okresního soudu dne 2.6.2016, tedy den před jednáním okresního soudu, a okresní soud se tudíž mylí, pakliže v odůvodnění rozsudku uvádí, že šlo o omluvu opožděnou. Žalovaný však svoji žádost o odročení jednání žádným způsobem nedoložil a neprokázal skutečnosti, které měly odůvodňovat odročení jednání (což platí i o poslední žádosti o odročení odvolacího jednání ze dne 12.4.2017) a okresní soud tudíž postupoval správně, pakliže této žádosti žalovaného nevyhověl. Z ustálené soudní praxe, a to nejen obecných soudů různých stupňů, ale i Ústavního soudu ČR, plyne mimo jiné i to, že k obecnému zájmu na řádném a ústavně souladném výkonu spravedlnosti patří i povinnost státu, aby spravedlnost (ve spravedlivém procesu) byla vykonána bez zbytečných průtahů (čl. 38 odst. 2 Listiny) a v přiměřené lhůtě. Ze základního práva na účast při jednání, které je zakotveno v článku 38 odst. 2 Listiny a ze základního práva na právní pomoc, které je zakotveno v článku 37 odst. 2 Listiny, nikterak nevyplývá povinnost obecného soudu, přizpůsobovat režim řízení a jeho průběh představám a požadavkům účastníka řízení či jeho zástupce. V dané věci je z obsahu spisu jednoznačně patrné, že žalovaný se dosud ze všech jednání před okresním i krajským soudem omluvil, avšak před okresním soudem ani jednu svou nepřítomnost, a to ani dodatečně, ničím nedoložil a neprokázal, že uváděné důvody pro odročení jednání byly naplněny, což platí i pro odvolací jednání před krajským soudem dne 12.4.2017. Současně nelze přehlédnout, že důvody pro odročení jednání, které mohou být dostatečné pro odročení prvního ústního jednání ve věci, nemusí být dostatečné pro jeho další odročení a poukázat lze i na skutečnost, že omluvy na neodkladné služební či soukromé záležitosti mohou mít jen stěží přednost před záležitostmi úředními. V případě sériových omluv z jednání, majících již charakter obstrukčního jednání ze strany účastníka, lze po takovém účastníkovi spravedlivě žádat, aby při každé další omluvě stále více úzkostněji dbal na to, aby naplnil požadavky na něj kladené v souvislosti s omluvou, tedy aby šlo především o omluvu včasnou, řádnou a pečlivě odůvodněnou a zdokumentovanou. V dané věci se zmocněnec žalovaného z jednání před okresním soudem i soudem odvolacím sice omluvil včas, avšak nešlo o omluvu důvodnou a okresní soud se tudíž nedopustil nesprávnosti, pakliže uzavřel, že předpoklady pro odročení jednání nebyly naplněny. Ze stejné úvahy vycházel i odvolací soud v případě výše zmiňovaného odvolacího jednání. Odvolací soud je přesvědčen o tom, že s ohledem na množství jednání nařízených před soudem prvního stupně i soudem odvolacím byl žalovanému dán dostatečný prostor k tomu, aby své právo účasti na jednání u soudu realizoval.

K věci samé pak odvolací soud uvádí, že soud prvního stupně ve svých závěrech o skutkovém stavu vyšel nejen ze skutečností nesporných mezi účastníky řízení, ale provedl i další důkazy označené žalobcem k prokázání žalobních tvrzení, přičemž z těchto důkazů

vyvodil správná a obsahu spisu odpovídající skutková zjištění, která následně promítl do stručného a srozumitelného závěru o skutkovém stavu, který také následně správně právně posoudil. Odvolací soud se těmito závěry okresního soudu, až na právní posouzení nároku žalobce na úhradu částky 3.600 Kč, jak níže podrobně vysvětluje, ztotožňuje, a veden zásadou stručnosti proto odkazuje na jinak přílehlavé odůvodnění rozsudku okresního soudu.

Okresní soud žalovanému dále přiznal částku 3.600 Kč jako náklad spojený s uplatněním pohledávky, k níž v odůvodnění rozsudku uvádí, že její přiznání má oporu v ust. § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb. V této dílčí části nelze odůvodnění rozsudku okresního soudu považovat za přílehlavé, neboť právo žalobce na paušální náhradu nákladů spojených s uplatněním pohledávky bylo zakotveno původně s účinností od 1.7.2013 v ust. § 369 odst. 1 obchodního zákoníku ve znění účinném do 31.12.2013 a z nařízení vlády č. 351/2013 Sb. § 3 plyne, že jde-li o závazkový vztah mezi podnikateli, nebo je-li obsahem vzájemného závazku mezi podnikatelem a veřejným zadavatelem dodat zboží nebo poskytnout službu za úplatu veřejnému zadavateli, činí minimální výše nákladů spojených s uplatněním každé pohledávky 1.200 Kč. S účinností od 1.1.2014 a platností zákona č. 89/2012 lze toto právo žalobce na paušální náhradu nákladů spojených s uplatněním pohledávky upínat k ust. § 513 a následujících občanského zákoníku, přičemž nárok na paušální náhradu nákladů vzniká prodlením dlužníka, a to ve vztahu ke každé jednotlivé pohledávce věřitele s plněním, s nímž se dlužník ocitne v prodlení, přičemž jde o samostatný zákonný nárok mající oporu v hmotném právu a nelze jej směřovat s případným procesním úspěchem účastníka v řízení a jemu odpovídajícím právem na náhradu nákladů řízení. Tato paušální náhrada nákladů má motivovat dlužníka k tomu, aby svůj peněžní závazek plnil řádně a včas, a má tedy především prevenční a motivační funkci. Jeho smyslem je pak úhrada případných interních nákladů vznikajících věřiteli v souvislosti s evidencí takové pohledávky, nákladů spojených s telefonickými či písemnými urgencemi dlužníka apod. Toto odlišné (nesprávné) právní posouzení nároku žalobce na zaplacení uvedené částky však nemá žádný vliv na věcně správné rozhodnutí okresního soudu, jímž bylo návrhu žalobce na zaplacení těchto nákladů vyhověno.

K námitce žalovaného, že okresní soud se blížeji nezabýval kompenzační námitkou žalovaného, resp. že k této námitce nepřihlédl, lze odkázat na odůvodnění okresního soudu, který konstatoval, že žalovaný neprokázal vyšší tvrzené škody a ušlého zisku a ostatně neprokázal ani to, že by k tvrzené majetkové újmě na straně žalovaného došlo zaviněním žalobce. Odvolací soud ponechává stranou, zda by tato procesní obrana žalovaného mohla být v řízení úspěšná (a to s ohledem na dikci ust. § 1987 o.z., které je významné pro posouzení hmotněprávní podstaty uplatňované námitky) a za podstatné považuje zdůraznit jen tolik, že aby bylo v obecné rovině dosaženo účelu řízení, jsou účastníci povinni tvrdit všechny pro rozhodnutí věci významné skutečnosti a plnit důkazní povinnost zakotvenou v ust. § 120 odst. 1 o.s.ř. Účastníci jsou tedy mimo jiné povinni označit důkazy k prokázání svých tvrzení, přičemž je to soud, kdo rozhoduje, které z navrhovaných důkazů provede. V dané věci lze přisvědčit okresnímu soudu, že žalovaný neunesl nejen své břemeno tvrzení ohledně vznášené kompenzační námitky, ale neunesl ani břemeno důkazní, neboť žádným způsobem nedoložil a nespécifikoval vyšší tvrzené škody a ušlého zisku a jeho námitka zůstala toliko v rovině neúplného a nekonkrétního tvrzení. Současně se žalovaný svojí opakovanou neúčastí na jednáních okresního soudu vzdal i možnosti být okresním soudem ve smyslu ust. § 118a o.s.ř. poučen o svých procesních povinnostech, poučen o nutnosti doplnit tvrzení ohledně

vznesené námitky započtení a o povinnosti označit či předložit důkazy k prokázání takového tvrzení.

Okresní soud tudíž postupoval správně, pakliže za tohoto skutkového stavu žalobě vyhověl, a odvolací soud proto napadený rozsudek ve výrocích I a II jako věcně správný potvrdil (§ 219 o.s.ř.) a k dílčí změně přistoupil pouze u závislého nákladového výroku (sub III), kde učinil drobnou korekturu výše nákladů řízení přiznaných žalobci soudem prvního stupně s ohledem na skutečnost, že teprve v průběhu odvolacího řízení zástupkyně žalobce doúčtovala náklady, které jí v souvislosti se zastupováním žalobce v řízení vznikly, kdy již k okresním soudem přiznaným nákladům řízení žádala připočíst čtyři půlhodiny za ztrátu času po 100 Kč včetně příslušné DPH. Jen z tohoto důvodu odvolací soud výrok III napadeného rozsudku změnil (§ 220 o.s.ř.) a žalovanému uložil povinnost nahradit žalobci na nákladech řízení 70.227,70 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta žalobce (§ 160 odst. 1, § 149 odst. 1 o.s.ř.).

O nákladech odvolacího řízení krajský soud rozhodl podle ust. § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř. a v odvolacím řízení úspěšnému žalobci přiznal právo na náhradu nákladů řízení tvořených dvěma úkony právní služby po 8.870 Kč (§ 7 bod 5. vyhlášky č. 177/1996 Sb.), za vyjádření se k odvolání žalovaného a účast na odvolacím jednání, dvěma paušálními náhradami hotových výdajů po 300 Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.), osmi půlhodinami za ztrátu času po 100 Kč (§ 14 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.), cestovným vlakem na trase Praha – Pardubice a zpět ve výši 245 Kč a 21% DPH (§ 137 odst. 3 o.s.ř.). Celkem tak náklady odvolacího řízení na straně žalobce dosáhly výše 23.334,85 Kč a tuto částku je žalovaný povinen nahradit žalobci ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta žalobce (§160 odst. 1, § 149 odst. 1 o.s.ř.).

P o u ě n í :

Proti tomuto rozsudku není odvolání přípustné.

Proti tomuto rozsudku lze za podmínek uvedených v ust. § 237 a § 238 o.s.ř. podat dovolání ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení prostřednictvím okresního soudu, který rozhodoval v prvním stupni, k Nejvyššímu soudu ČR v Brně jako soudu dovolacímu. O dovolání a jeho přípustnosti by rozhodoval dovolací soud (§ 239 o.s.ř.).

V Pardubicích dne 19. dubna 2017

JUDr. Jaroslav Chmelík, Ph.D., v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Martin Urbánek